

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1103

Vragen van het leden **Bontenbal, Inge van Dijk** (beiden CDA) en **Koekkoek** (Volt) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de berichten «Steeds meer arbeidsmigranten op straat: «De opvang moet humaner»», «Een half miljoen arbeidsmigranten: uitbuiting en maatschappelijke onrust», «Veel meer dakloze arbeidsmigranten dan gedacht: zeker 6000» en «Gemeenten blijven dakloze migrant opvang weigeren»* (ingezonden 2 februari 2024).

Mededeling van Minister **Van Gennip** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 27 februari 2024).

Vraag 1

Kent u de berichten «Steeds meer arbeidsmigranten op straat: «De opvang moet humaner»»¹, «Een half miljoen arbeidsmigranten: uitbuiting en maatschappelijke onrust»², «Veel meer dakloze arbeidsmigranten dan gedacht: zeker 6000»³, «Gemeenten blijven dakloze migrant opvang weigeren»⁴ en Staatscommissie migratie: weg met de «onwenselijke verdienmodellen»⁵?

Vraag 2

Kloppen de cijfers van Stichting Barka waaruit blijkt dat vorig jaar zo'n 2500 tot 3000 arbeidsmigranten uit de 11 laatst toetgetreden lidstaten van de Europese Unie in Nederland op straat waren beland? Zo nee, kunt u de juiste cijfers aan de Kamer doen toekomen? Waarom worden de cijfers alleen

¹ NOS, 23 december 2022, «Steeds meer arbeidsmigranten op straat: «De opvang moet humaner»», (<https://nos.nl/artikel/2457465-steeds-meer-arbeidsmigranten-op-straat-de-opvang-moet-humaner>).

² Zembla, 14 januari 2024, «Een half miljoen arbeidsmigranten: uitbuiting en maatschappelijke onrust», (<https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/een-half-miljoen-arbeidsmigranten-uitbuiting-en-maatschappelijke-onrust>).

³ RTL Nieuws, 4 december 2023, «Veel meer dakloze arbeidsmigranten dan gedacht: zeker 6000», (<https://www.rtlnieuws.nl/economie/artikel/5422029/arbeidsmigranten-dakloos-op-straat-gezet>).

⁴ Binnenlands Bestuur, 27 december 2023, «Gemeenten blijven dakloze migrant opvang weigeren», (<https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/gemeenten-blijven-dakloze-arbeidsmigrant-onterecht-opvang-weigeren>).

⁵ FD, 20 januari 2024, «Staatscommissie migratie: weg met de «onwenselijke verdienmodellen»», (<https://fd.nl/politiek/1503347/staatscommissie-migratie-weg-met-de-onwenselijke-verdienmodellen>).

bijgehouden door De Regenboog voor Amsterdam en Barka voor 14 andere steden en niet voor heel Nederland?

Vraag 3

Wat is de reden dat steeds meer arbeidsmigranten op straat komen?

Vraag 4

Hebben u en de gemeenten sinds de invoering van het verplicht registreren van tijdelijke verblijfadressen van arbeidsmigranten in de Basisregistratie Personen (BRP) van mensen die korter dan vier maanden in Nederland blijven voor werk of studie in 2022, beter zicht gekregen in waar de arbeidsmigranten verblijven en of de verblijfplaatsen voldoen aan de wettelijke eisen? Wordt sindsdien op handhaving meer gecontroleerd?

Vraag 5

Herkent u de signalen dat gemeenten vaak onterecht om allerlei bewijzen vragen aan arbeidsmigranten als zij zich melden aan het loket voor opvang en/of Werkloosheidswet (WW)-uitkering? Zo ja, bent u bereid gemeenten hierop aan te spreken?

Vraag 6

Waarom is de toegezegde «rechtentool» die het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport na de brandbrief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een jaar geleden heeft toegezegd en eind 2023 beschikbaar zou zijn, vertraagd? Wanneer kunnen de gemeenten beschikken over dit hulpmiddel waarmee ze meer inzicht krijgen in wie recht heeft op opvang?

Vraag 7

Klopt het dat een taalbarrière en het niet kennen van de weg in de Nederlandse bureaucratie ertoe leidt dat arbeidsmigranten geen WW-uitkering aanvragen? Kunt u aangeven/inschatten hoe groot deze groep is? Welke stappen gaat u ondernemen om deze arbeidsmigranten te wijzen op en te helpen bij het aanvragen van een WW-uitkering waar ze recht op hebben?

Vraag 8

Worden arbeidsmigranten die dakloos zijn vanwege het verliezen van hun baan begeleid bij een terugkeer naar hun thuisland? Zo ja, op welke schaal gebeurt dit en ziet u mogelijkheden om dit breder op te pakken? Zo nee, waarom wordt dit nog niet opgepakt?

Vraag 9

Deelt u de mening dat wanneer een (uitzend-)onderneming arbeidsmigranten naar Nederland haalt en het werk bij deze onderneming stopt ze of van werk-naar-werk moeten begeleiden of moeten helpen met terugkeer naar hun thuisland? Zo ja, zijn er mogelijkheden om dit in wet- en regelgeving vast te leggen?

Vraag 10

Welke stappen naast het wetsvoorstel rondom toelating tot de uitzendbranche⁶ zijn er mogelijk en noodzakelijk om de uitbuiting van arbeidsmigranten tegen te gaan?

Vraag 11

Deelt u de opvatting dat omdat Nederland werknemers uit andere Europese Unie (EU-)lidstaten niet kan weigeren, er minder vergunningen moeten worden geven voor nieuwe distributiecentra, er strenger gecontroleerd moet op misstanden en de arbeidsvoorwaarden moeten worden verbeterd zodat sectoren die drijven op goedkoop werk niet meer rendabel zijn?

Vraag 12

Aan welke knoppen kan het kabinet draaien zodat het voor een werkgever minder aantrekkelijk wordt om arbeidsmigranten te halen dan te investeren in een robot die er voor zorgt dat er minder arbeidskrachten nodig zijn?

⁶ Kamerstuk 36 446 (Wetsvoorstel Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten).

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de beantwoording van de Kamervragen van de leden Bontenbal, Inge van Dijk (beide CDA) en Koekkoek (Volt) over de berichten «Steeds meer arbeidsmigranten op straat: «De opvang moet humaner»», «Een half miljoen arbeidsmigranten: uitbuiting en maatschappelijke onrust», «Veel meer dakloze arbeidsmigranten dan gedacht: zeker 6000» en «Gemeenten blijven dakloze migrant opvang weigeren» (2024Z01703) niet binnen de gestelde termijn van drie weken mogelijk is. Een zorgvuldige interdepartementale afstemming vergt meer tijd. Uw Kamer ontvangt de beantwoording zo snel als mogelijk.